

***PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE
TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE***

OPĆINA TUČEPI
kolovoz, 2014

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Naručitelj:

OPĆINA TUČEPI

PREDMET:

Plana gospodarenja otpadom Općine Tučepi za razdoblje 2014.-2020. godine

Izrađivač:

Zeleni servis d.o.o. – Split

Broj projekta:

41/2014-1

Voditelj izrade:

Boška Matošić dipl.ing. kem.teh.

Suradnici:

Duje Šegvić mag.ing.naft.rud.

Marijana Vuković mag.biol.univ.spec.oecol.

Smiljana Blažević dipl. iur.

Sanja Petrušić dipl.ing.kem.teh.

Datum izrade:

Split, 25.08.2014.

M.P.

ZELENI SERVIS d.o.o. – pridržava sva neprenesena prava

ZELENI SERVIS d.o.o. nositelj je neprenesenih autorskih prava sadržaja ove dokumentacije prema članku 5. Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima RH (NN 167/03). Zabranjeno je svako neovlašteno korištenje ovog autorskog djela, a napose umnožavanje, objavljivanje, davanje dobivenih podataka na uporabu trećim osobama kao i uporaba istih osim za svrhu i sukladno ugovoru između **Naručitelja** i **Zelenog servisa**.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

SADRŽAJ

1. UVOD	4
1.1. Nazivlje u planu.....	7
1.2. Načela gospodarenje otpadom	14
1.3. Lista propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj.....	16
1.4. Planski dokumenti gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske	17
1.5. Obveze jedinica lokalne samouprave	20
2. OSNOVNI PODACI O OPĆINI TUČEPI.....	23
2.1. Položaj Općine Tučepi	23
2.2. Općinska naselja.....	24
2.3. Kulturno – povijesne i prirodne vrijednosti	25
2.4. Gospodarstvo	27
3. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE TUČEPI UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA....	28
3.1. Skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje komunalnog otpada	29
3.2. Procjena količina komunalnog otpada.....	30
4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA OTPADA.....	32
4.1. Djelatnosti iz kojih nastaje otpad, vrste i količine otpada.....	32
5. GRAĐEVINE I UREĐAJI ZA GOSPODARENJE OTPADOM.....	40
6. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJHOVOM UKLANJANJU.....	40
7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA	40
8. MJERE GOSPODARENJA OTPADOM.....	43
8.1. Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada	43
8.2. Popis projekata važnih za provedbu odredbi plana	44
8.3. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada	45
8.4. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada.....	47
9. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....	52
10. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....	53

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

1. UVOD

Gospodarenje otpadom je pojam koji obuhvaća niz aktivnosti, odluka i mjera u čijem provođenju je potrebna uska suradnja političkog vodstva jedinica lokalne samouprave, stručnjaka te samog stanovništva pojedinog područja. Republika Hrvatska od svog osnutka donijela je cijeli niz pravnih propisa koji za zadatak imaju pružiti osnovu i temelj uspostavljanju funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom na cijelom njenom području. Okvir sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj dan je u sljedećim dokumentima i propisima:

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13);
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05);
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2007.-2015. (NN 85/07, 126/10, 31/11);
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13);
- Strategije zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02).

Tijekom procesa približavanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji usvojen je i cijeli niz pravnih propisa, uredbi i pravilnika, koji detaljnije reguliraju gospodarenje posebnim vrstama otpada.

Sukladno postojećim zakonskim propisima, a ponajviše Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), Općina Tučepi donosi Plan gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu Plan) čijom će se provedbom, a s ciljem očuvanja ljudskog zdravlja te smanjenja utjecaja na okoliš, nastojati ostvariti sljedeće:

- uspostaviti sustav cjelovitog gospodarenja otpadom u skladu sa Planom gospodarenja otpadom RH i Planom gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije;
- povećati udio odvojeno prikupljanog otpada;
- recikliranje i ponovna uporaba otpada;
- prethodna obrada otpada prije konačnog odlaganja;
- smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu;
- izdvajanje goriva iz otpada;
- smanjenje količina otpada koje se odlažu na odlagalištima;
- smanjivanje štetnih utjecaja otpada na okoliš;
- sanacija „divljih“ odlagališta;
- samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

U skladu s člankom 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) Općina Tučepi je izradila Plan koji sadrži:

- Analizu te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području Općine Tučepi;
- Podatke o vrstama i količinama:
 - Proizvedenog otpada,
 - Odvojeno sakupljenog otpada,
 - Odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te
 - Ostvarivanju ciljeva;
- Podatke o:
 - Postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom,
 - Statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom;
- Podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju;
- Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja i sprječavanja otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada;
- Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada;
- Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada;
- Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada;
- Popis projekata važnih za provedbu Plana;
- Organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom;
- Rokove i nositelje izvršenja Plana.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Plan gospodarenja otpadom Općine Tučepi za razdoblje 2014.-2020., sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), donosi se prema sljedećem postupku:

	Postupak donošenja Plana gospodarenja otpadom
1.	Općina Tučepi dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (nadležnog upravnog tijela)
2.	Nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost ako utvrdi da je prijedlog Plana gospodarenja otpadom JLS usklađen sa odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, propisa donesenih na temelju tog Zakona i Plana gospodarenja otpadom RH
3.	Plan gospodarenja otpadom Općine Tučepi donosi Općinsko vijeće Općine Tučepi
4.	Plan gospodarenja otpadom Općine Tučepi donosi se za razdoblje od 6 godina, izmjene i dopune po potrebi.
5.	Plan gospodarenja otpadom Općina Tučepi objavljuje u svom službenom glasilu.

Općina Tučepi dužna je, sukladno članku 22. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13), prijedlog Plana prije njegova donošenja objaviti javnosti radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi, i to na sljedeći način:

- Putem medija Općina Tučepi izvješćuje javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te o načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi;
- Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

1.1. Nazivlje u planu

Ambalažni otpad definiran je u kategorijama Kataloga otpada i predstavlja svaku ambalažu ili ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke.

Biološki razgradivi otpad je otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom.

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;

Centar za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;

Građevina za gospodarenje otpadom je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost oporabe otpada;

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao

Inertni otpad je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;

Integralni koncept gospodarenja otpadom sadrži osnovna načela izbjegavanja nastanka otpada, vrednovanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjeći (materijalna, biološka i energetska reciklaža) te odlaganje otpada koji se ne može drugačije iskoristiti.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Izdvajanje je podjela otpada u grupe sličnih materijala kao npr. papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad. Također je to i sortiranje unutar iste grupe otpada (bijelo i tamno staklo, različite vrste plastike).

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;

Materijalna uporaba je svaki postupak uporabe koji ne uključuje energetske uporabu i preradu u materijale koji će se koristiti kao gorivo.

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Nadležno upravno tijelo je tijelo županije, Grada Zagreba, odnosno velikog grada, koje, prema nadležnostima uređenim Zakonom o zaštiti okoliša, obavlja poslove u području zaštite okoliša.

Nasipavanje otpada je postupak uporabe pri kojem se odgovarajući otpad koristi za nasipavanje iskopanih površina ili u tehničke svrhe pri krajobraznom uređenju i kojim se otpad koristi kao zamjena za materijal koji nije otpad sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona

Neopasni otpad je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;

Neusklađeno odlagalište je odlagalište koje ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz članka 104. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) i određeno je odlukom iz članka 26. Stavka 6. navedenog Zakona.

Obrada otpada su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Obrađivač otpada je pravna ili fizička osoba čija je uloga da pribavi propisane dozvole za obavljanje djelatnosti, obrađuje otpad koristeći najbolje dostupne tehnologije, prijavljuje vrste i količine otpada koje su reciklirali, zbrinuli (obradili ili odložili) nadležnom tijelu, gospodari pojedinim vrstama otpada na propisani način te naplaćuje zbrinjavanje prema količini otpada.

Odlagalište je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:

- interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje;
- odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine);
- iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada.

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada.

Održivi razvitak je razvitak društva, koji kao temeljne kriterije uključuje ekološku, gospodarsku i socio-kulturnu održivost, i koji s ciljem unaprjeđenja kvalitete života i zadovoljavanja potreba današnjeg naraštaja uvažava iste mogućnosti zadovoljavanja potreba idućih naraštaja, te omogućuje dugoročno očuvanje kakvoće okoliša, georaznolikosti, bioraznolikosti te krajobraza.

Onečišćavanje okoliša je promjena stanja okoliša uslijed nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanaka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša.

Onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćivanje okoliša.

Okoliš je prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja.

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13).

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Oporaba otpada je svaki postupak ponovne obrade otpada radi njegova korištenja u materijalne i energetske svrhe. Postupci oporabe su:

- R1 Korištenje kao gorivo ili na drugi način za proizvodnju energije;
- R2 Obnavljanje (reklamacija)/regeneracija otpala;
- R3 Recikliranje/obnavljanje organskih tvari koje se ne koriste kao otpala (uključujući kompostiranje i druge procese biološke prerade);
- R4 Recikliranje/obnavljanje metala i metalnih spojeva;
- R5 Recikliranje/obnavljanje drugih neorganskih materijala;
- R6 Regeneracija kiselina i lužina;
- R7 Oporaba (recovery) sastojaka koji se koriste za suzbijanje zagađenja (pollution);
- R8 Oporaba (recovery) sastojaka iz katalizatora;
- R9 Ponovna prerada iskorištene nafte ili drugi način ponovne uporabe (re-use) nafte;
- R10 Obrada (treatment) zemljišta korisna za poljoprivredu ili ekološka poboljšanja;
- R11 Upotreba otpadnog materijala dobivenog iz bilo kojeg od postupaka od R1-R10;
- R12 Razmjena otpada radi podvrgavanja bilo kojem od postupaka od R1-R12;
- R13 Skladištenje otpada predviđenog za bilo koji od postupaka od R1-R12 (osim privremenog skladištenja, skladištenja otpada na mjestu nastanka prije prikupljanja).

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa.

Otpadna ulja su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja

Podzemno odlagalište je duboko zalegnuta, izolirana, hidrodinamski cjelovita geološka zamka sedimenata koja je raskrivena dubokom bušotinom kroz koju se otpad odlaže utiskivanjem. Podzemno odlagalište može biti i postrojenje za trajno skladištenje otpada u dubokim geološkim slojevima, kao što su to rudnici soli ili kalija.

Ponovna uporaba je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni.

Posebno skupljene frakcije otpada su posebno prikupljene homogene frakcije otpada iz kućanstava ili sličnog otpada, a prikupljaju ga javna poduzeća, neprofitne organizacije ili privatne tvrtke iz područja organiziranog prikupljanja otpada (prema čl. 2(b) Uredbe EU o statistici otpada br. 2150/2002).

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Posjednik otpada je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada.

Postrojenje za spaljivanje otpada je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica te oprema namijenjena toplinskoj obradi otpada, sa ili bez uporabe topline proizvedene izgaranjem, putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju.

Postrojenje za suspaljivanje otpada je nepokretna ili pokretna tehnička jedinica kojoj je osnovna svrha proizvodnja energije ili proizvoda i koja koristi otpad kao redovno ili dodatno gorivo ili u kojoj se otpad termički obrađuje u svrhu njegova zbrinjavanja putem spaljivanja oksidacijom otpada kao i ostalim postupcima toplinske obrade kao što su piroliza, uplinjavanje ili plazma postupak, ako se tvari nastale obradom kasnije spaljuju.

Postupci gospodarenja otpadom su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;

Pretovarna stanica (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja;

Proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;

Proizvođač otpada je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;

Reciklažno dvorište (RD) je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;

Recikliranje je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Registar onečišćenja okoliša je skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš;

Sanacija je skup propisanih mjera i/ili aktivnosti kojima se uspostavlja ili nadomješta stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete, odnosno onečišćenja okoliša;

Skladištenje otpada je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;

Sakupljanje otpada je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;

Spaljivanje otpada je postupak uporabe, odnosno zbrinjavanja otpada u kojem se spaljuje otpad sa ili bez uporabe topline proizvedene izgaranjem. To uključuje oksidacijsko spaljivanje otpada, kao i druge termičke procese, poput pirolize, rasplinjavanja ili plazma procesa, sve dok se rezultirajući produkti tih obrada nakon toga spaljuju;

Šteta u okolišu je svaka šteta nanesena:

- biljnim i/ili životinjskim vrstama i njihovim staništima te krajobraznim strukturama, a koja ima bitan nepovoljan utjecaj na postizanje ili održavanje povoljnog stanja vrste ili stanišnog tipa i kakvoće krajobraza. Bitnost nepovoljnog utjecaja procjenjuje se u odnosu na izvorno stanje, uzimajući u obzir mjerila propisana posebnim propisima,
- vodama, a koja ima bitan negativan utjecaj na stanje voda: ekološko, kemijsko i/ili količinsko, u skladu sa posebnim propisima,
- moru, a koja ima bitan negativan utjecaj na očuvanje i postizanje dobrog ekološkog stanja mora sukladno posebnim propisima,
- tlu, čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njegove ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima,
- zemljanoj kamenoj kori čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njene ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima;

Štetna tvar je tvar štetna za ljudsko zdravlje ili okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj dozi i/ili koncentraciji ima takva svojstva;

Termička obrada otpada su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada;

Tokovi otpada su ukupni tokovi otpada iz kućanstava, tvrtki, institucija i/ili proizvodnih postrojenja koji se reciklira, termički obrađuje i/ili zbrinjava;

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Upravno tijelo jest upravno tijelo jedinice lokalne samouprave - grada i općine i upravno tijelo jedinica područne (regionalne) samouprave - županije i Grada Zagreba, nadležno za poslove zaštite okoliša;

Zbrinjavanje otpada je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada, a to su:

- D1 – Odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.),
- D2 – Obrada otpada na ili u tlu (na primjer biološka razgradnja tekućeg ili muljevitog otpada u tlu itd.),
- D3 – Duboko utiskivanje otpada (na primjer utiskivanje otpada crpkama u bušotine, iscrpljena ležišta soli, prirodne šupljine itd.),
- D4 – Odlaganje otpada u površinske bazene (na primjer odlaganje tekućeg ili muljevitog otpada u jame, bazene, lagune itd.),
- D5 – Odlaganje otpada na posebno pripremljeno odlagalište (odlaganje u povezane komore koje su zatvorene i izolirane jedna od druge i od okoliša itd.),
- D6 – Ispuštanje otpada u kopnene vode isključujući mora/oceane,
- D7 – Ispuštanje otpada u mora/oceane uključujući i ukapanje u morsko dno,
- D8 – Biološka obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D1 – D12,
- D9 – Fizikalno-kemijska obrada otpada koja nije specificirana drugdje u ovim postupcima, a koja za posljedicu ima konačne sastojke i mješavine koje se zbrinjavaju bilo kojim postupkom navedenim pod D 1 – D 12 (na primjer isparavanje, sušenje, kalciniranje itd.),
- D10 – Spaljivanje otpada na kopnu,
- D11 – Spaljivanje otpada na moru (Ovaj je postupak zabranjen zakonodavstvom EU-a i međunarodnim konvencijama),
- D12 – Trajno skladištenje otpada (na primjer smještaj spremnika u rudnike itd.),
- D13 – Spajanje ili miješanje otpada prije podvrgavanja bilo kojem postupku navedenim pod D1 – D12, (ako nijedna druga oznaka D nije odgovarajuća, ova može obuhvatiti prethodne postupke prije odlaganja uključujući prethodnu preradu, primjerice, između ostalog, sortiranje, drobljenje, sabijanje, peletiranje, sušenje, usitnjavanje, kondicioniranje ili odvajanje prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1 – D12),
- D14 – Ponovno pakiranje otpada prije podvrgavanja bilo kojem od postupaka navedenim pod D1 – D13 i
- D15 – Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D1 – D14 (osim privremenog skladištenja otpada na mjestu nastanka, prije sakupljanja);

Zeleni (reciklažni) otoci su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno sakupljaju reciklirajući materijali (papir, staklo, plastika, metali, biorazgradivi otpad).

1.2. Načela gospodarenje otpadom

Gospodarenje otpadom se temelji na uvažavanju opće prihvaćenih načela zaštite okoliša, uređenih posebnim propisima, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse, a osobito na sljedećim načelima:

1. „Načelo onečišćivač plaća“ - proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;

2. „Načelo blizine“ - obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;

3. „Načelo samodostatnosti“ - gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;

4. „Načelo sljedivosti“ - utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

U svrhu sprječavanja nastanka otpada te primjene propisa i politike gospodarenja otpadom primjenjuje se red prvenstva gospodarenja otpadom, i to:

1. Sprječavanje nastanka otpada;
2. Priprema za ponovnu uporabu;
3. Recikliranje;
4. Drugi postupci uporabe npr. energetska uporaba i
5. Zbrinjavanje otpada.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Ciljevi gospodarenja otpadom su:

- izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada te smanjivanje opasnih svojstava otpada, i to posebice:
 - razvojem čistih tehnologija koje koriste manje prirodnih izvora;
 - tehničkim razvojem i promoviranjem proizvoda koji ne pridonose ili u najmanjoj mogućoj mjeri pridonose povećanju štetnog utjecaja otpada i opasnosti onečišćenja;
 - razvojem odgovarajućih metoda zbrinjavanja opasnih tvari sadržanih u otpadu namijenjenom uporabi,
- uporaba otpada recikliranjem, ponovnom uporabom ili obnovom odnosno drugim postupkom koji omogućava izdvajanje sekundarnih sirovina, ili uporabu otpada u energetske svrhe;
- zbrinjavanje otpada na propisani način;
- sanacija otpadom onečišćenog okoliša.

U ostvarivanju navedenih ciljeva trebaju se uzimati u obzir najučinkovitije raspoložive tehnologije i gospodarska provedivost u skladu s načelima gospodarenja otpadom.

Gospodarenje otpadom mora se provoditi na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i koji ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš, a posebice kako bi se izbjeglo sljedeće:

- rizik od onečišćenja mora, voda, tla i zraka te ugrožavanja biološke raznolikosti;
- pojava neugode uzrokovane bukom i/ili mirisom;
- štetan utjecaj na područje kulturno – povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti te drugih vrijednosti koje su od posebnog interesa;
- nastajanje eksplozije ili požara.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

1.3. Lista propisa koji uređuju gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj

PROPIIS	NARODNE NOVINE
Zakon o održivom gospodarenju otpadom	94/13
Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada	50/05, 39/09
Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu	97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13
Odluka o uvjetima označavanja ambalaže	155/05, 24/06, 28/06
Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske	130/05
Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama	40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13
Pravilnik o očevidniku pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću posredovanja u organiziranju oporabe i/ili zbrinjavanja otpada i pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću izvoza neopasnog otpada	51/06
Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave	59/06, 109/12
Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom	69/06, 17/07, 39/09
Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima	124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13
Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima	133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13
Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima	136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13
Pravilnik o gospodarenju otpadom	23/14, 51/14
Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest	42/07
Pravilnik o načinu i uvjetima termičke obrade otpada	45/07
Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom	72/07
Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom	42/14, 48/14, 107/14
Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007 – 2015. godine	85/07, 126/10, 31/11
Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada	117/07, 111/11, 17/13, 62/13
Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom	38/08

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi	38/08
Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan – dioksida	70/08
Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest	89/08
Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima	105/08
Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina	128/08
Naputak o načinu izračuna naknade gospodarenja komunalnim otpadom	129/11, 137/11

1.4. Planski dokumenti gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske

1. Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05);
2. Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007 - 2015. g. (NN 85/07, 126/10, 31/11);
3. Županijski (regionalni) plan gospodarenja otpadom i Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba;
4. Gradski, odnosno općinski planovi gospodarenja otpadom;
5. Plan gospodarenja otpadom proizvođača otpada.

STRATEGIJA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE (NN 130/05)

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Strategija) predstavlja temeljnu viziju dugoročnog gospodarenja otpadom te ga postavlja kao nacionalni prioritet. Vizija izložena u Strategiji je „bezdeponijski koncept“, kojem se teži kao idealu za čije ostvarenje je potrebno zatvaranje kruga nastajanja otpada od izbjegavanja generiranja otpada, smanjenje količina, reciklaže i uporabe te iskorištavanja inertnog ostatka.

Strategija je sačinjena u skladu sa Europskim trendovima u gospodarenju otpadom. Ona je također i izravan odgovor na mišljenje Europske unije iz 2004. gdje se gospodarenje otpadom imenuje kao najveći pojedinačni problem zaštite okoliša i gdje Europsko vijeće odlučuje da uspostavljanje gospodarenja otpadom predstavlja prioritet i u kratkoročnom i u dugoročnom razdoblju.

Strategija je ustvrdila da količina otpada u državi kontinuirano raste, a istovremeno je infrastruktura koja bi taj otpad trebala zbrinuti neodgovarajuća.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Najveći problemi identificirani u Strategiji su:

- Više od 3.000 divljih deponija;
- Neadekvatno zbrinjavanje medicinskog otpada;
- Nepouzdana podaci i sustav prikupljanja podataka;
- Otpad u moru, marinama i ribogojilištima.

Strategijom su definirani i osnovni strateški ciljevi u gospodarenju otpadom čije ostvarenje jamči jačanje sustava i njegovo funkcioniranje tako da se ostvari temeljna funkcija - zaštita ljudskog zdravlja i okoliša te racionalno korištenje resursa.

Strateški ciljevi gospodarenja otpadom:

- Izbjegavanje i smanjivanje količine otpada na izvoru te otpada kojega se mora odložiti uz materijalnu i energetska oporabu otpada;
- Razvitak infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (IVO koncept – Izbjegavanje, Vrednovanje, Odlaganje);
- Smanjivanje rizika od otpada;
- Doprinos zaposlenosti u Republici Hrvatskoj;
- Edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti za rješavanje problema.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM U REPUBLICI HRVATSKOJ (NN 85/07, 126/10, 31/11)

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje 2007.- 2015. godine i njegov glavni zadatak je organiziranje i provođenje mjera koje je potrebno poduzeti kako bi se ostvarili ciljevi propisani Strategijom:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom;
- sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta;
- sanacija „crnih točaka“ - lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom;
- razvoj i uspostava regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom s pred-obrađom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja i uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Plan gospodarenja otpadom sadrži podatke o vrstama, količinama i podrijetlu otpada za koje treba osigurati gospodarenje; uvjete gospodarenja posebnim kategorijama otpada; uvjete gospodarenja opasnim otpadom; uvjete gospodarenja komunalnim otpadom; razmještaj lokacija i uređaja za oporabu i zbrinjavanje otpada i rokove; opće tehničke zahtjeve za građevine i uređaje za gospodarenje otpadom; procjenu i moguće izvore potrebnih sredstava te propisanu tehniku za procjenu troškova sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI ZA RAZDOBLJE OD 2007.-2015. GODINE

Jedinice područne (regionalne) samouprave (županije), imaju sukladno Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), slijedeće obveze:

- donijeti županijske planove gospodarenja otpadom, usklađene s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, te pri tome surađivati s gradovima i općinama na svom području;
- prostornim planovima utvrditi lokacije za građevine i postrojenja za gospodarenje otpadom i poticati županijski (regionalni) centar za gospodarenje otpadom uz podršku JLS;
- sanirati i pomagati sanaciju i zatvaranje odlagališta sukladno planu gospodarenja otpadom.

Plan gospodarenja otpadom u Splitsko-dalmatinskoj županiji je planski dokument gospodarenja otpadom u županiji, koji je donesen u skladu sa starim Zakonom o otpadu (NN 178/04, 153/05, 111/06) za razdoblje od osam godina. Plan je usklađen sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 85/07), Strategijom zaštite okoliša Republike Hrvatske (NN 46/02) i Programom zaštite okoliša Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije br. 1A/8).

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave je instrument kojim će se nastojati postići održivo gospodarenje otpadom. U tom smislu njegova svrha je pružiti pregled postojećeg stanja na terenu i to na način da se detaljno utvrdi sljedeće:

- djelatnosti iz kojih nastaje otpad (sukladno Uredbi o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada NN 50/05, 39/09);
- vrste otpada koje nastaju iz gornjih djelatnosti (sukladno Uredbi 50/05, 39/09);
- karakteristike otpada;
- tokovi otpada;
- količina otpada;
- način sakupljanja te postupanje sa otpadom;
- planirana financijska sredstva koja su potrebna za održivo gospodarenje otpadom.

Cilj Plana gospodarenja otpadom je utvrditi postojeće stanje u smislu nastajanja vrsta i količina otpada, tokova otpada te planiranje istoga radi ostvarivanja strateških ciljeva gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

1.5. Obveze jedinica lokalne samouprave

Republika Hrvatska je u srpnju 2013. godine donijela Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) koji detaljno propisuje dužnosti tijela državne uprave, regionalne i lokalne samouprave te privrednika po pitanju održivog gospodarenja otpadom.

Sukladno članku 28. navedenog Zakona jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati navedeno u donjoj tablici:

	OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE (ČL. 28)
▪	Javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada
▪	Odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada
▪	Sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada
▪	Provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske
▪	Donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom JLS
▪	Provođenje izobrazno - informativne aktivnosti na svom području
▪	Mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više gore navedenih obveza. Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada.

Sukladno članku 29. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) jedinice lokalne samouprave su dužne plaćati poticajnu naknadu za smanjenje količina miješanog komunalnog otpada prema rješenju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Ova mjera je propisana s ciljem poticanja jedinice lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području jedinice lokalne samouprave.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Sukladno članku 30. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) predstavničko tijelo JLS donosi odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada, koja sadrži kako slijedi u tablici:

	SADRŽAJ ODLUKE
▪	Kriterij obračuna količine otpada
▪	Standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada
▪	Najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima
▪	Obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu
▪	Područje pružanja javne usluge
▪	Odredbe propisane uredbom iz članka 29. stavka 10. Zakona
▪	Opće uvjete ugovora s korisnicima

Nakon donošenja odluke, predstavničko tijelo JLS dužno je istu bez odlaganja dostaviti Ministarstvu zaštite okoliša i prirode te je objaviti u službenom glasilu i na mrežnim stranicama JLS. Iznos jedinične naknade za litru, odnosno kilogram utvrđuje odlukom davatelj usluge po ishodenoj suglasnosti izvršnog tijela JLS.

Članak 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisuje da JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada i to na način da osigura kako slijedi u tablici:

	OBVEZE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE (ČL. 35)
▪	Funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području
▪	Postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini
▪	Obavješćavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila
▪	Uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge

Obveze koje su propisane u članku 35. navedenog Zakona su u ovisnosti i o broju stanovnika pojedine jedinice lokalne samouprave, i to kako je navedeno:

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

- Jedinica koja ima 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice, koja se u smislu predmetnog Zakona smatra reciklažnim dvorištem;
- Jedinica koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području;
- Jedinica koja ima više od 100.000 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30.000 stanovnika na svojem području;
- Jedinica lokalne samouprave dužna je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu predmetnog Zakona smatra reciklažnim dvorištem.

Člankom 39. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) propisana je obaveza jedinici lokalne samouprave da o svom trošku, na odgovarajući način osigura godišnje provedbu izobrazno - informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga kao što su televizija i radio.

Izvješće o provedbi gore navedenih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom, kojeg prema članku 20. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) jedinica lokalne samouprave treba dostaviti jednom godišnje, do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, jedinici područne (regionalne) samouprave. Navedeno izvješće JLS je prema spomenutom Zakonu dužna objaviti i u svom službenom glasilu.

2. OSNOVNI PODACI O OPĆINI TUČEPI

2.1. Položaj Općine Tučepi

Općina Tučepi položajno i funkcijski pripada obalnom području Splitsko-dalmatinske županije i unutar nje prostornoj cjelini makarskog priobalja (slika 1 - Položaj Općine u Splitsko-dalmatinskoj županiji).

Slika 1. Položaj Općine Tučepi

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Na zapadu graniči s Gradom Makarska, na sjeveru s Općinom Zagvozd te na istoku s Općinom Podgora. Prostor Općine obuhvaća približno 22 km².

Sjedište Općine je u istoimenom i jedinom naselju Tučepi.

U geografskom smislu, pored svoje pripadnosti makarskom priobalju, prostor Općine Tučepi dio je podbiokovskog područja. Geomorfološki i krajobrazno gledano to je jedinstveni sraz planinskog masiva i mora. Sivo surovi masiv Biokovo, zelene površine borovih šuma, maslinici, šljunčane plaže, modro blještavilo mora te blaga mediteranska klima čine osnovna obilježja ovog prostora.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Tučepi broji 1931 stanovnika, a gustoća naseljenosti na području općine Tučepi je 87,7 st/km².

2.2. Općinska naselja

Jedino statističko naselje u obuhvatu Prostornog plana je naselje Tučepi.

Prema popis stanovništva iz 2011. godine na području Općine ima 653 stalnih domaćinstava. Prosječna veličina domaćinstva je 2,95 članova. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, na području Općine ima 1527 stanova. Uvidom u postojeće stanje može se utvrditi kako je broj stanova na području Općine veći od broja kućanstava, dok je standard stanovanja izražen brojem, veličinom i opremljenošću stanova zadovoljavajući.

Tablica 1. Površina te broj stanovnika, kućanstava i gustoća naseljenosti na području Općine Tučepi prema popisu iz 2011. godine

Naselja	Površina (km ²)	Broj stanovnika	Broj kućanstava	Gustoća naseljenosti (st/km ²)
OPĆINA TUČEPI	22	1931	653	87,77

Indeks starosti Općine je 117, što pokazuje da je stanovništvo već značajno uvedeno u proces starenja. Kritični indeks starosti je 40. Prosječna starost stanovništva Općine je 40,5 prema podacima iz Državnog zavoda za statistiku.

2.3. Kulturno – povijesne i prirodne vrijednosti

Prostor Općine Tučepi izuzetno je bogat kulturno-povijesnim naslijeđem, koje je kao životna sredina izložen trajnom utjecaju i pritiscima, te je zbog svoje fizičke strukture naročito osjetljiva i sklona propadanju, pa ga zbog očuvanja temeljnog kulturnog identiteta treba permanentno štiti. Od 19.550 ha ukupne površine parka prirode Biokovo, na području općine Tučepi nalazi se 1.430 ha.

Područje Općine naseljeno je već u prapovijesti, a u razdoblju antike razvija se nekoliko manjih naselja uz gospodarska imanja - vile rustike. Područje je podijeljeno u tri povezane zone. Zona uz more obuhvaća cijelu obalnu morsku crtu i područje sjeverno od Jadranske turističke ceste i pripada polu-urbanoj cjelini Tučepi Kraj. Druga zona obuhvaća ruralna naselja na južnim flišnim biokovskim padinama. Presijeca je cesta prema Vrgorcu znana kao Rodićeva cesta, a izgrađena je krajem 19. stoljeća. Cesta ovu zonu dijeli na gornji dio, gdje se od zapada prema istoku nižu zaseoci Marasi, Podpeč, Grubišići, Pašalići, Srida Sela (Tomaši, Šarići, Bušelići). Neki od ovih zaselaka penju se do pod same planinske litice koristeći ih kao zaleđe. Ispod ceste su Čovići, Podstup te Šimići, Mravičići i Ševelji. Na Biokovu je treća zona ruralnih naseobina privremenog karaktera - pastirski stanovi Lađane, Lemišni doci i Mali vrh, koji su već odavno napušteni, osim zaseoka Srida Sela.

Prostor Općine Tučepi između planine Biokovo i mora, od gradine sv. Andrije i Blata na zapadu gdje je granica s Gradom Makarskom do Dračevca gdje graniči s Općinom Podgora, bogato je spomeničko područje unutar Splitsko-dalmatinske županije.

POPIS KULTURNIH DOBARA NA PODRUČJU OPĆINE TUČEPI:

POLU-URBANA I RURALNA NASELJA

- Ruralna cjelina Marasi
- Ruralna cjelina Podpeč – Crvene stijene
- Ruralna cjelina Grubišići
- Turska špilja
- Ruralna cjelina Pašalići
- Ruralna cjelina Čovići
- Ruralna cjelina Srida Sela
- Ruralna cjelina Podstup
- Ruralna cjelina Šimići
- Sekundarno ruralno naselje Lemišini doci
- Sekundarno ruralno naselje Ravna Vlača
- Sekundarno ruralno naselje Mali Vrh
- Sekundarno ruralno naselje Lađane

FORTIFIKACIJE

- Bušelića kula, zaselak Knjazovi
- Šarića kula, zaselak Tolići
- Lalića kula, Srida Sela

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

ETNOZONE

Prostor tučepskih zaselaka, kojeg čini niz ruralnih cjelina smještenih na strmim padinama južne strane planine Biokovo, s pripadajućim kultiviranim agrarnim prostorom, čini jedinstvenu etno zonu.

KULTIVIRANI AGRARNI KRAJOLIK

Kultivirani agrarni krajolik na prostoru Općine Tučepi vezan je uz naselja gdje se odvijao povijesni proces bonifikacije krša. Na području Kraja na strmom terenu, koji se od mora uzdiže prema planini, nalaze se terase maslinika i napuštenih vinograda, koje su na mjestima obrasle vrlo gustom borovom šumom.

ARHEOLOŠKE I HIDROARHEOLOŠKE ZONE

- Arheološka zona Sutvid
- Arheološka zona Okrumbica
- Arheološka zona iznad hotela Jadran
- Arheološka zona oko crkve Sv. Roka, Srida Sela
- Arheološka zona Javorak
- Arheološka zona gradina Grad
- Arheološka zona Ravnice
- Arheološka zona Staza
- Arheološka zona Sumartinje – Grebišće
- Groblje oko crkve Male Gospe, Kraj
- Antički lokalitet oko crkve Sv. Jurja, Kraj

SAKRALNA KULTURNA DOBRA

- Crkva Sv. Mihovila, Podpeč
- Crkva Sv. Kate, Šarići
- Crkva Male Gospe, Kraj
- Crkva Sv. Jurja, Kraj
- Crkva Sv. Roka, Srida sela
- Crkva Sv. Ante, Srida sela

JAVNA KULTURNA DOBRA

- Ljetnikovac Grubišić, Kraj
- Ljetnikovac Kačić, Kraj
- Ljetnikovac Ivanišević, Kraj
- Crkovna kuća, Srida sela
- Župska kuća, Srida sela
- Graditeljsko krajobrazni sklop hotela „Jadran“

Za zaštićenu cjelinu ljetnikovca Ivanišević i stare uljare, kao i graditeljsko krajobrazni sklop hotela Jadran, potrebno je poštivati mjere zaštite koje su sastavni dio rješenja o zaštiti kulturnog dobra.

MEMORIJALNA KULTURNA DOBRA

- Spomenik palim borcima u II. svjetskom ratu, Srida Sela

2.4. Gospodarstvo

Najvažnija grana gospodarstva u općini Tučepi je turizam. Općina Tučepi ima značajan turistički potencijal i predstavlja jaki turistički brend cjelokupnog Makarkog primorja. Turistička afirmacija ovog prostora povećava se realizacijom projekata obnove ruralnih i polu-urbanih cjelina u Podbiokovlju. Razvoj gospodarstva će se poticati rasporedom gospodarskih sadržaja u komunalnoj zonu mješovite namjene. U ovoj zoni planira se izgradnja reciklažnog dvorišta sa sortirnicom, uljara i vatrogasni dom. U ugostiteljsko-turističkoj zoni na zapadnom dijelu naselja planira se izgradnja novog hotela sa 200 kreveta max. kapaciteta, a isto tako u planu je nadogradnja postojećeg hotela „Jadran“. Unutar zone neizgrađenog dijela naselja Slatina također se planira gradnja ugostiteljsko-turističkih i stambeno-poslovnih sadržaja.

Najvažniji komercijalni smještajni objekti u općini Tučepi u vlasništvu su „Bluesun Hotela Tučepi“ te oni čine samu okosnicu turističke ponude općine;

- hotel Neptun kapaciteta 504 kreveta,
- hotel Alga kapaciteta 638 kreveta,
- turističko naselje Afrodita kapaciteta 310 kreveta,
- hotel Kaštelet kapaciteta 54 kreveta.

„Bluesun Hoteli Tučepi“ sa svojim sadržajima te bogatom ugostiteljskom ponudom, uz sadržaje sportskog centra Slatina, pridonose bogatijoj ukupnoj turističkoj ponudi Tučepi.

Manji hoteli na području Općine su:

- hotel Tamaris sa 152 kreveta (planira se povećanje na 200),
- hotel Laurentum sa 87 kreveta,
- hotel Villa Marija sa 50 kreveta.

Privatni smještaj zastupljen je sa 4904 kategorizirana kreveta, a hotelski sa 2200 kreveta. Prosječno se godišnje u općini Tučepi ostvari više od 550 000 noćenja, s tendencijom rasta.

Postoje i dva autoservisa i jedna uljara, koja već godinama nije u funkciji, a nova se planira izgraditi u komunalno-servisnoj zoni.

Od objekata društvenog sadržaja na području Općine Tučepi nalazi se dječji vrtić i osnovna škola, zatim stomatološka ordinacija i ljekarna, dok je za vrijeme ljetne turističke sezone aktivna ljetna ambulatna, koja radi u skraćenom terminu.

3. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU OPĆINE TUČEPI UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

Otpad koji nastaje na području Općine Tučepi svrstava se u sljedeće djelatnosti (temeljem Uredbe o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada NN 50/05, 39/09):

Tablica 2. Djelatnosti iz kojih nastaje otpad na području Općine Tučepi

Šifra djelatnosti	Naziv djelatnosti
02 00 00	Otpad iz poljodjelstva, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane
08 00 00	Otpad od proizvodnje, formulacije, dobave i uporabe (PFDU) premaza (boje, lakovi i staklasti emajli), ljepila, sredstva za brtvljenje i tiskarskih boja
13 00 00	Otpadna ulja i otpad od tekućih goriva (osim jestivog ulja i otpada iz poglavlja 05, 12 i 19)
15 00 00	Otpadna ambalaža; apsorbens, materijali za brisanje i upijanje, filtarski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način
16 00 00	Otpad koji nije drugdje specificiran u katalogu
17 00 00	Građevinski otpad i otpad od rušenja objekata (uključujući iskopanu zemlju s onečišćenih lokacija)
18 00 00	Otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i životinja i/ili srodnih istraživanja (isključujući otpad iz kuhinja i restorana koji ne potječe iz neposredne zdravstvene zaštite)
19 00 00	Otpad iz uređaja za postupanje s otpadom, uređaja za pročišćavanje gradskih otpadnih voda i pripremu pitke vode i vode za industrijsku uporabu
20 00 00	Komunalni otpad (otpad iz kućanstava i slični otpad iz obrta, industrije i ustanova) uključujući odvojeno skupljene sastojke

3.1. Skupljanje, prijevoz i zbrinjavanje komunalnog otpada

Na području Općine Tučepi miješani komunalni otpad skuplja tvrtka „Tučepi“ d.o.o. za komunalne djelatnosti, čije je sjedište u Tučepima. Ovo komunalno poduzeće u potpunom je vlasništvu općine Tučepi. Otpad se odvozi na odlagalište Karepovac, temeljem ugovora sklopljenog između Općine Tučepi i Grada Splita. Skupljanjem otpada obuhvaćeno je 100% stanovništva.

Dinamika odvoza je svaki dan ljeti i svaki drugi dan zimi.

Za odvoz otpada koriste se 3 vozila slijedećih tipova i kapaciteta:

TIP VOZILA	KAPACITET
MAN	11 m ³
IVECO DAILY	7 m ³
IVECO EUROCARGO	14 m ³

Kontejneri od 1100 l su raspoređeni ispred hotela - 15 kom.

Domaćinstva, ugostitelji i obrtnici imaju kante od 80 ili 120 litara za miješani komunalni otpad. Broj kanti za domaćinstva je cca 450 komada.

Glomazni otpad skuplja se po pozivu i potrebi od 1. studenog do 1. svibnja. Godišnja količina glomaznog otpada je 50 tona.

Na području Općine Tučepi postavljena su 4 zelena otoka opremljena sa po 3 spremnika za papir, pet/met i staklo. Ispred Osnovne škole „Tučepi“ u sklopu zelenog otoka smješten je i jedan spremnik za tekstil.

Cijena usluge prikupljanja i odvoza otpada definirana je prema volumenu, tako da cijena za domaćinstva iznosi 0,15 kn/l, a za tvrtke od 0,10 do 0,40 kn/l.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

3.2 Procjena količina komunalnog otpada

U tablici 3. prikazana je količina sakupljenog miješanog komunalnog otpada za razdoblje od 2010. do 2013. godine (prema podacima tvrtke „Tučepi“ d.o.o.);

Tablica 3. Količine sakupljenog komunalnog otpada u razdoblju od 2010. do 2013. godine

GODINA	MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD (t)
2013.	1419
2012.	1455
2011.	1575
2010.	1500

Ove količine miješanog komunalnog otpada predstavljaju zbroj količina otpada koji proizvede stanovništvo i otpad koji nastaje od turističke djelatnosti.

U periodu od listopada do svibnja odveze se mjesečno 50 - 85 tona. U periodu od lipnja do rujna odveze se mjesečno 160 – 300 tona.

Plan gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije polazi od sljedećih prepostavki:

1. Svaki stanovnik proizvede u općini na području Županije između 0,62 i 0,81 kg otpada /dan,
2. Svaki turist po ostvarenom noćenju proizvede oko 0,9 kg komunalnog otpada,
3. Predviđa se porast količine otpada iz turizma po prosječnoj godišnjoj stopi od 0,1% do 1%.

Specifična količina komunalnog otpada, koja se stvara na području općine Tučepi po stalnom stanovniku obuhvaćenom organiziranim odvozom, iznosi 0,85 kg/stan/dan (prema podacima komunalnog poduzeća „Tučepi“ d.o.o.).

Broj turističkih noćenja za period od 2010. do 2013.godine (prema podacima Turističke zajednice Općine Tučepi) je sljedeći:

GODINA	BROJ NOĆENJA
2013.	574 111
2012.	581 250
2011.	552 024
2010.	506 874

Prema razlici u količini miješanog komunalnog otpada u ljetnim mjesecima (lipanj, srpanj, kolovoz i rujna) i količine u ostalim mjesecima, izračunato je da svaki turist proizvede 1,42 kg

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Ova vrijednost je upitna budući da na području općine Tučepi još uvijek postoji neprijavljenih gostiju.

Procjena količine otpada za razdoblje od 2014. do 2020. godine izrađena je na temelju sljedećih podataka i pretpostavki;

- Kao početna godina za izradu procjene utvrđuje se 2013. godina,
- Indeksi starosti za općinu Tučepi u 2001. i 2011. godini (prema Državnom zavodu za statistiku) iznose 83,3 i 117, dok je kritična vrijednost indeksa 40, pa je pretpostavka da se broj stanovnika za razdoblje do 2020. godine neće značajnije mijenjati,
- Broj turističkih noćenja od 2011. do 2013. godine porastao je za 5,02 %, dok je u 2013. zabilježen blagi pad u odnosu na 2012. godinu. Pretpostavka je da će broj noćenja rasti za 2% godišnje,

Očekivane godišnje količine otpada za sljedećih 6 godina dane su u tablici 4., a 2013. godina uzeta je kao polazna.

Tablica 4. Prikaz očekivanog kretanja količina komunalnog otpada

Godina	Broj stanovnika	Komunalni otpad od stanovništva (t/god)	Komunalni otpad od turista (t/god)	Komunalni otpad - ukupno (t/god)
2013.	1931	600	819	1419
2014.	1931	600	835	1435
2015.	1931	600	852	1452
2016.	1931	600	869	1469
2017.	1931	600	886	1486
2018.	1931	600	903	1503
2019.	1931	600	921	1521
2020.	1931	600	939	1539

Vrijednosti koje su navedene u tablici procijenjene su na temelju dostupnih parametara. One, kao takve, ovise o mnogim faktorima, od kojih su najznačajniji: broj stanovnika, kvaliteta života stanovnika te sustav gospodarenja otpadom na nekom području. Unaprjeđenjem postojećeg sustava gospodarenja otpadom na području Općine Tučepi (odvojeno sakupljanje otpada, izdvajanje iskoristivih komponenti iz otpada, edukacija stanovništva te ostale mjere za smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada) za očekivati je da dođe i do smanjenja količine komunalnog otpada, koju je potrebno zbrinuti odlaganjem na odlagalište otpada.

4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA OTPADA

4.1 Djelatnosti iz kojih nastaje otpad, vrste i količine otpada

Prema postojećim gospodarskim djelatnostima na području Općine Tučepi, vrste otpada koje nastaju iz tih djelatnosti podijeljene su po kategorijama.

4.1.1 Otpad iz poljodjelstva, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lovstva i ribarstva, pripremanja i prerade hrane (šifra djelatnosti 02 00 00)

Postupanje s nusproizvodima životinjskog porijekla uređeno je Zakonom o veterinarstvu (NN 82/13, 148/13). Prema članku 102. Zakona jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati sakupljanje i propisno zbrinjavanje lešina životinja i ostalih nusproizvoda s javnih površina te snositi troškove za spomenute radnje. Poslove sakupljanja obavljaju pravne ili fizičke osobe registrirane za sakupljanje nusproizvoda.

Nusproizvodi životinjskog porijekla nastaju u objektima za preradu mesa, riba, jaja, mlijeka, u hladnjačama, skladištima, na tržnicama, u prodavaonicama mesa, ribarnicama, ugostiteljstvu i drugim objektima javne prehrane, na mjestima gdje se proizvode namirnice životinjskog porijekla te brojnim drugim mjestima.

Ovlašteni sakupljač i zbrinjavatelj otpada životinjskog porijekla je tvrtka „Agroproteinka“ iz Sesvetskog Kraljevca, koja otpad termički obrađuje.

4.1.2 Otpad od proizvodnje, formulacije, dobave i uporabe (PFDU) premaza (boje, lakovi i staklasti emajli), ljepila, sredstva za brtvljenje i tiskarskih boja (šifra djelatnosti 08 00 00)

Otpad iz djelatnosti 08 00 00 nastaje u tiskarama. Ovdje spadaju i otpadni tiskarski toneri, koje generira danas skoro svako domaćinstvo, uredi i kancelarijski prostori. Njih treba vratiti dobavljaču, a nikako bacati u komunalni otpad, jer spadaju u opasni otpad.

4.1.3 Otpadna ulja i otpad od tekućih goriva osim jestivog ulja i otpada iz poglavlja 05, 12 i 19 (šifra djelatnosti 13 00 00)

Člankom 6. Pravilnika o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13) propisano je da su posjednici otpadnih ulja dužni osigurati sakupljanje i privremeno skladištenje otpadnih ulja nastalih njihovom djelatnošću. Sakupljanje i odvoz otpadnih motornih ulja vrše ovlaštene tvrtke koje su ishodile dozvolu za gospodarenje tom vrstom otpada. Otpadna ulja i otpad od tekućih goriva nastaju u automehaničarskim servisima, građevinskim tvrtkama koje otpad predaju ovlaštenim sakupljačima. Postupak oporabe ove vrste otpada je R-1.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) posjednik otpadnih ulja različitih kategorija, ako je to tehnički izvedivo, ne smije ih miješati međusobno i ne smije ih miješati s drugim vrstama otpada ili tvarima, ako to miješanje sprječava i/ili onemogućuje njihovu obradu.

4.1.4 Otpadna ambalaža; apsorbensi, materijali za brisanje i upijanje, filtarski materijali i zaštitna odjeća koja nije specificirana na drugi način (šifra djelatnosti 15 00 00)

Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13) uređuje postupanje sa ambalažnim otpadom te obveze prodavatelja/uvoznika. Pravilnik pozitivno djeluje na svijest stanovništva, PET i MET ambalaža se odvaja i ne završava u komunalnom otpadu. Povrat i/ili skupljanje ambalaže organizirano je preko prodajnih mjesta, uz isplatu povratne naknade potrošačima. Time je spriječeno opterećivanje odlagališta i prirode ovom vrstom otpada, otpadna ambalaža postala je sirovina za recikliranje te se iz nje rade novi proizvodi.

4.1.5 Otpad koji nije drugdje specificiran u katalogu (šifra djelatnosti 16 00 00)

Iz djelatnosti 16 00 00 nastaje otpad iz održavanja vozila kao što su: otpadna vozila, gume, filtri za ulje, tekućine za kočnice, antifriz, željezne kovine, obojene kovine, plastika, staklo, stara oprema koja sadrži opasne tvari, plinovi u posudama pod tlakom i odbačene kemikalije, baterije i akumulatori i dr. Navedene vrste otpada nastaju u manjim auto-servisnim radionicama koje su, sukladno zakonskoj regulativi, odgovorne kao proizvođači/posjednici otpada predati otpad ovlaštenim sakupljačima.

Člankom 10. Pravilnika o otpadnim vozilima (NN 136/06, 31/09, 156/09, 53/12, 86/13, 91/13) propisano je kako je sakupljač dužan preuzeti otpadno vozilo bez naplate od posjednika otpadnog vozila. Posjednik otpadnog vozila obavezan je otpadno vozilo u cijelosti

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

predati sakupljaču te potpisom ovjeriti ispunjeni obrazac Pratećeg lista za opasni otpad i jedan primjerak zadržati za sebe.

Članak 5. Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13) propisuje kako je ovlašteni sakupljač otpadnih guma dužan preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika guma.

Članak 8. Pravilnika o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 133/06, 31/09, 156/09, 45/12, 86/13) propisuje da su prodavatelji i posjednici dužni postaviti spremnike za odvojeno skupljanje otpadnih baterija i akumulatora u svom poslovnom prostoru ili neposrednoj blizini. Prodavatelj i posjednik dužan je preuzimati otpadne baterije i akumulatore kakve ima u svom prodajnom programu, bez naknade i obveze kupnje za krajnjeg korisnika i bez obzira na proizvođača, uključujući otpadne baterije i akumulatore koje mogu biti sastavni dijelovi uređaja koji prodaje ili servisira.

Ove vrste otpada na području Općine Tučepi nastaju u autoservisima. Otpad se predaje ovlaštenim sakupljačima na postupke oporabe R-3 i R-4.

Proizvođači otpadne ambalaže koja je onečišćena opasnim tvarima, materijala za brisanje, filtarskih materijala i zaštitne odjeće koja nije specificirana na drugi način, otpad predaju ovlaštenim sakupljačima odnosno zbrinjavateljima.

4.1.6 Građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, uključujući iskopanu zemlju s onečišćenih lokacija (šifra djelatnosti 17 00 00)

Sukladno Pravilniku o gospodarenju građevnim otpadom (NN 38/08) građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne oporabe koristiti za građenje građevine zbog čijeg građenja je nastao.

Posjednik građevnog otpada je:

- vlasnik građevine,
- investitor,
- izvođač kojem je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolaganja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom,
- treća osoba kojoj je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolaganja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom.

Pravilnikom je određeno da se ova kategorija otpada ne smije odlagati na mjestu nastanka niti na lokacijama koje nisu za to predviđene te da je posjednik građevnog otpada dužan snositi sve troškove gospodarenja građevnim otpadom (skup aktivnosti i mjera koje obuhvaćaju odvojeno skupljanje, oporabu i/ili zbrinjavanje građevnog otpada).

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Jedinice lokalne samouprave dužne su putem reciklažnog dvorišta osigurati preuzimanje građevnog otpada od manjih zahvata u domaćinstvima.

Reciklažno dvorište je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Građevinski otpad na području županije se ne zbrinjava na odgovarajući način. Gotovo sav građevinski otpad završi na odlagalištima komunalnog otpada i divljim odlagalištima, što višestruko povećava troškove sanacije, zauzima korisni volumen odlagališta i nove površine.

Na lokaciji Centra za gospodarenje otpadom (CGO) u Lećevici predviđeno je postrojenje za postupanje s građevinskim otpadom, koje će se prema potrebi premještati po cijelom području Splitsko-dalmatinske županije.

Prema Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 01/03, 08/04, 05/05, 05/06, 13/07, 09/13) zbrinjavanje i uporaba neopasnog građevinskog otpada (građevinski materijal iz iskopa i obrađeni građevinski otpad) može se vršiti u napuštenim eksploatacijskim poljima mineralnih sirovina (u kojima je prestala eksploatacija) i u kojima se prema prostornim mogućnostima i posebnim propisima mogu osigurati tehnološki i prostorni uvjeti dugoročnog zbrinjavanja, a sve sukladno projektu sanacije i planiranoj namjeni devastiranog područja. Definirane lokacije za zbrinjavanja i uporabu neopasnog građevinskog otpada su:

- Područje uz eksploatacijsko polje Sveti Juraj - Sveti Kajo (Kaštela, Solin),
- Područje uz eksploatacijsko polje 10. kolovoz (Klis),
- Prisike (Muć).

Na ovim lokacijama mogu se graditi postrojenja za uporabu i oplemenjivanje građevinskog otpada i mineralnih sirovina, sve dok obavljanje navedene djelatnosti nije u koliziji s planiranom eksploatacijom. Prostornim planom uređenja Općine/Grada mogu se planirati i druga reciklažna dvorišta.

Na području Općine Tučepi ne postoji reciklažno dvorište za građevinski otpad.

Građevinski otpad ne smije sadržavati azbestne ploče, plastiku, drvo, metal, kabele i druge ne-građevinske materijale. Čistu šutu, bez udjela kabela, plastike, metala i drva moguće je reciklirati u kvalitetan građevinski materijal.

4.1.7 Otpad koji nastaje kod zaštite zdravlja ljudi i životinja i/ili srodnih istraživanja (šifra djelatnosti 18 00 00)

Proizvođač medicinskog otpada dužan je na mjestu nastanka osigurati gospodarenje ovim otpadom sukladno Pravilniku o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 72/07), a naročito u pogledu odvojenog skupljanja, vođenja evidencije, spremanja u odgovarajuće spremnike i privremenog skladištenja u posebno odvojenom prostoru do obrade ili predaje ovlaštenoj osobi koja ima propisanu dozvolu za gospodarenje medicinskim otpadom.

Proizvođač medicinskog otpada dužan je preuzimati medicinski otpad koji nastaje obavljanjem kućne njege i ostalih sličnih aktivnosti u kojima nastaje medicinski otpad te osigurati njegovu obradu, uporabu i/ili zbrinjavanje o vlastitom trošku. Djelatnici ustanova koje obavljaju kućnu negu, patronažu i slične djelatnosti, dužni su preuzimati medicinski otpad nastao njihovom djelatnošću radi obrade, uporabe i/ili zbrinjavanja. Ljekarne su dužne preuzimati stare lijekove i sličan farmaceutski otpad neovisno o podrijetlu. Na području Općine Tučepi nalazi se ambulanta opće medicine koja radi samo u ljetnim mjesecima sa skraćenim radnim vremenom i ljekarna.

4.1.8 Otpad iz uređaja za postupanje s otpadom, uređaja za pročišćavanje gradskih otpadnih voda i pripremu pitke vode i vode za industrijsku uporabu (šifra djelatnosti 19 00 00)

Otpad iz ove djelatnosti nastaje u privrednim objektima koji za obavljanje svoje djelatnosti trebaju posjedovati vodopravnu dozvolu, i to kod održavanja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (separatora, taložnica, mastolov i sl.). Nastaju sljedeće vrste otpada:

- 19 08 09 - mješavine masti i ulja iz odvajača ulje/voda koje sadrže samo jestivo ulje i masnoće;
- 19 08 10* - mješavine masti i ulja iz odvajača ulje/voda koje nisu navedene pod 19 08 09;
- 19 08 13* - muljevi koji sadrže opasne tvari iz ostalih obrada industrijskih otpadnih voda.

Navedene vrste otpada nastaju na području Općine Tučepi prvenstveno u turističko-ugostiteljskim objektima koji se nalaze na području naselja, a predaju se ovlaštenim pravnim osobama na daljne postupanje.

4.1.9 Komunalni otpad (otpad iz kućanstava i slični otpad iz obrta, industrije i ustanova) uključujući odvojeno skupljene sastojke (šifra djelatnosti 20 00 00)

OTPADNO JESTIVO ULJE

Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12, 86/13) definira „otpadno jestivo ulje“ kao svako ulje koje nastaje obavljanjem ugostiteljske i turističke djelatnosti, industriji, obrtu, zdravstvenoj djelatnosti, javnoj upravi i drugim sličnim djelatnostima u kojima se priprema više od 20 obroka dnevno. Posjednik otpadnih ulja je pravna ili fizička osoba koja posjeduje otpadna ulja pri čijem obavljanju djelatnosti stalno ili povremeno nastaju otpadna ulja. Obveza posjednika otpadnih jestivih ulja je da osiguraju da se otpadna jestiva ulja, koja nastanu pripremom hrane skupljaju odvojeno od drugog otpada u posebnim spremnicima te su dužni osigurati sakupljanje i privremeno skladištenje otpadnih ulja nastalih njihovom djelatnošću.

Na području Općine Tučepi postoje brojni ugostiteljski objekti koji pripremaju hranu (restorani i sl.), koji otpadna jestiva ulja, shodno odredbama Zakona, predaju na postupanje ovlaštenoj tvrtki.

ELEKTRIČNI I ELEKTRONIČKI OTPAD

Prema Pravilniku o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom (čl. 3 NN 42/14, 48/14, 107/14) električni i elektronički otpad (EE otpad) je: otpadna električna i elektronička oprema uključujući sve komponente, podsklopove i potrošne materijale koji u trenutku odbacivanja čine dio proizvoda, koji nastaju u gospodarstvu (komercijalne, industrijske, institucionalne i druge djelatnosti) i u kućanstvu. EE otpad iz kućanstva podrazumijeva: hladnjake, zamrzivače, perilice i sušilice rublja, perilice posuđa, štednjake, električne radijatore, klima-uređaje, TV prijamnike, male kućanske aparate i druge proizvode te njihove sastavne dijelove, koji su za svoje primarno i pravilno djelovanje ovisni o električnoj energiji ili elektromagnetskim poljima.

Do 31. 12. 2015. godine cilj odvojenog sakupljanja EE otpada iz kućanstva iznosi 4 kg po stanovniku godišnje ili jednaku masenu količinu EE otpada koja je u prosjeku bila sakupljena u Republici Hrvatskoj u prethodne tri godine, ovisno o tome koja je količina veća.

Od 2016. godine cilj odvojenog sakupljanja je postizanje stope od 45%, a od 2019. godine stope od 65% izračunato na temelju ukupne mase EE otpada skupljenog iz kućanstva i registriranih osoba u promatranoj godini u Republici Hrvatskoj, izražene u obliku postotka prosječne mase EE opreme stavljene na tržište u prethodne tri godine.

Sakupljač je obavezan, na poziv posjednika EE otpada u kućanstvu, bez naplate i unutar 20 dana od poziva preuzeti EE otpad čija je ukupna masa veća od 30 kg, a može preuzeti i manju količinu. Također je prodavatelj obavezan prilikom prodaje EE opreme krajnjem

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

korisniku u RH, bez naknade preuzeti EE otpad od posjednika u kućanstvu po sistemu jedan za jedan.

Potrebno je organizirati i informirati stanovništvo o odvojenom prikupljanju elektroničkog otpada.

Stanovništvo općine može na besplatni telefon 0800 444 110 naručiti odvoz EE-otpada koji obavlja ovlašteni koncesionar Tehnomobil d.o.o. (tel.382-011; mob. 091 315 4000) bez naplate. EE otpad iz kućanstva skupljač je dužan preuzeti unutar 30 dana od dana poziva.

Potrebno je educirati stanovništvo da elektronički otpad ne bacaju u glomazni otpad i da se EE otpad ne smije deponirati na odlagalištu komunalnog otpada, jer najveći dio EE otpada spada u kategoriju opasnog otpada, kojeg treba odvojeno prikupljati i predavati ovlaštenom sakupljaču.

BIO-OTPAD

Bio-otpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Prema članku 56. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) osoba koja je ovlaštena gospodariti bio-otpadom te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom osigurati odvojeno prikupljanje bio-otpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe bio-otpada.

Prema članku 24. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) definirana su ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada, pri čemu najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada, koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj, u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini, može iznositi:

- 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.,
- 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.,
- 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

KOMUNALNI OTPAD

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Prosječna specifična količina komunalnog otpada na području županije je 0,8 kg/stan/dan.

Temeljem Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, a na bazi provedenih ispitivanja sastava komunalnog otpada, daje se prikaz prosječnog godišnjeg sastava komunalnog otpada:

Tablica 5. Sastav komunalnog otpada

Komponenta otpada	mas % srednja vrijednost
Kuhinjski i bio-otpad	41,0
Papir i karton	20,3
Koža i kosti	3,1
Drvo	1,2
Tekstil	8,2
Staklo	7,0
Metali	4,0
Inertni	2,2
Plastika	12,3
Guma	0,5
Posebni	0,2

Iz pregleda tablice vidljivo je da je udio biorazgradivog otpada cca $\frac{3}{4}$ ukupne količine. Veći dio tog otpada može se kompostirati i reciklirati. Rezultati ove analize upućuju na zaključak da je potrebno što više odvajati otpad po vrstama kako bi se postigao cilj „nula otpada“, odnosno smanjile količine otpada koje se odlažu na odlagališta.

Do sada se na području Općine Tučepi izdvajanje korisnog otpada iz komunalnog odvijalo stihijski, ovisno o svijesti i volji pojedinaca. Nema evidencije o količini sakupljenog otpadnog papira, plastike, stakla i tekstila sa zelenih otoka.

5. GRAĐEVINE I UREĐAJI ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Na području Općine Tučepi ne postoje građevine i uređaji za gospodarenje otpadom niti službena odlagališta.

U izradi je UPU komunalno-servisne zone K3, u kojoj se planira gradnja reciklažnog dvorišta komunalnog otpada sa sortirnicom, a isto se planira nabaviti uz sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

6. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Na području Općine Tučepi ne postoje divlje deponije otpada. U slučaju pojave nakupine odbačenog otpada, nakon dojave lokalnog stanovništva, uklanjanju se u što kraćem vremenskom roku.

7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPREČAVANJA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Da bi se postiglo smanjivanje odloženog otpada te na taj način smanjio pritisak na sastavnice okoliša, Strategija određuje koncept gospodarenja otpadom:

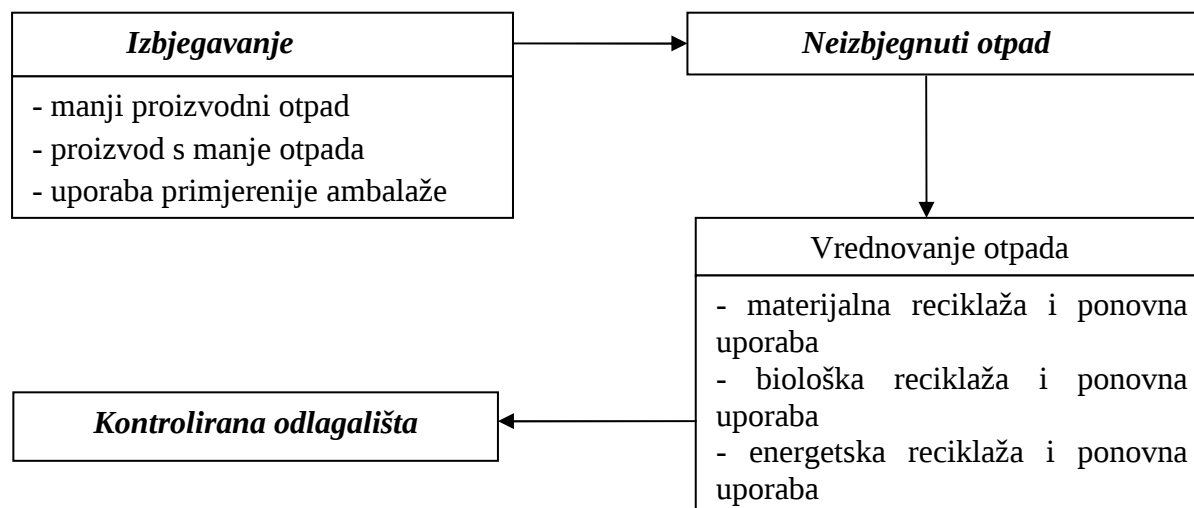
- izbjegavanje nastanka otpada, što rezultira maksimalnim smanjivanjem količine i opasnih svojstava neizbježnog otpada na mjestu nastanka, tako da u sljedeće faze gospodarenja otpadom odlazi manje ukupnog, a osobito neškodljivog otpada,
- vrednovanje – uporaba neizbježnog otpada ima zadaću iskoristiti materijalna i energetska svojstva otpada za proizvodnju sekundarnih sirovina i energije u granicama tehničkih mogućnosti te ekoloških i ekonomskih dobrobiti; ova faza započinje odvojenim skupljanjem korisnih i opasnih komponenti otpada i njihovim prijevozom do mjesta iskorištavanja,

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

- odlaganje (zbrinjavanje) ostatnog otpada na uređena, kontrolirana odlagališta (sanirana postojeća ili nova), kao najniže rangiranoga u hijerarhiji otpada; uključene su sanacije odlagališta i drugih starih opterećenja.

Tablica 9. Koncept cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Prevenција stvaranja otpada najvažnija je karika u pravilnom gospodarenju otpadom. Primjenom modela sprečavanja nastanka otpada izravno se utječe na smanjenje količine samog otpada. Uvođenjem sustava naplate odvoza otpada iz kućanstava i poslovnih subjekata po količini nastalog otpada najviše bi se postiglo u sprečavanju nastanka otpada. Ovakav sustav naplate bio bi poticajan za stanovništvo, a rezultat bi bio izbjegavanje stvaranja otpada.

Vrednovanje - iskorištavanje pojedinih vrsta otpada bitna je pretpostavka uspješnog djelovanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Odvojeno skupljanje pojedinih vrsta otpada preduvjet je za materijalno, biološko ili energetska iskorištavanje otpadnih materijala.

Temeljni cilj svakog sustava održivog gospodarenja otpadom jest smanjivanje ili sprječavanje nastanka otpada. Uspostava sustava održivog gospodarenja otpadom na nekom području je dugotrajan proces kojem dužnu pažnju trebaju posvetiti svi stanovnici tog područja zajedno sa svojim izabranim predstavnicima. Potrebno je provoditi određene opće mjere koje čine okosnicu samog sustava kao što su:

- odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada;
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada;
- provođenje izobrazno - informativne aktivnosti na svom području;
- provedba akcija prikupljanja otpada.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE TUČEPI ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) nalaže odvojeno sakupljanje otpada čija se vrijedna svojstva (materijalna i energetska) mogu iskoristiti. Razvrstavanjem i odvojenim sakupljanjem otpada na mjestu nastanka omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili uporaba otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalište otpada.

IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Kako bi se osiguralo da građani aktivno počnu primjenjivati načela smanjenja proizvodnje otpada u svakodnevnom životu i koristiti infrastrukturu za odvojeno odlaganje otpada, Općina Tučepi dužna je o svom trošku na odgovarajući način osigurati godišnju provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu putem javnih medija. Da bi se stanovnici motivirali za nove aktivnosti važno je i prikazati postignute rezultate u recikliranju otpada, organizirati posebne akcije – „Dane prikupljanja otpada“, npr. za elektroničku i električnu opremu, baterije, papir, staklo, nepovratnu plastičnu ambalažu, itd.

Edukaciju je potrebno provoditi prema ciljnim skupinama: za djecu predškolske i školske dobi, za mlade, odraslo stanovništvo, poduzetnike i obrtnike te državnu administraciju.

Izvješće o provedbi gore navedenih aktivnosti sastavni je dio godišnjeg izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Općine Tučepi.

AKCIJA PRIKUPLJANJA OTPADA

Pravna i fizička osoba - obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu iz članka 86. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja, ako je ishodila suglasnost Općine Tučepi. Zahtjev za suglasnost za organizaciju akcije prikupljanja otpada podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije.

Općina Tučepi dužna je dostaviti izvješće o provedenim akcijama prikupljanja otpada na svojem području Agenciji za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

8. MJERE GOSPODARENJA OTPADOM

8.1 Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

Sakupljanje, prijevoz i obrada predmeta i/ili tvari koji se mogu smatrati otpadom u svrhu zaštite javnog interesa nužni su ako bi ne primjenjivanje istog moglo:

- ugroziti zdravlje ljudi ili izazvati neprihvatljivo uznemiravanje ljudi,
- izazvati rizik od onečišćenja voda, zraka, tla i/ili ugrožavanje životinja ili biljaka ili narušavanje njihovih prirodnih životnih uvjeta,
- narušiti održivo korištenje voda ili tla,
- onečistiti okoliš u većoj mjeri od neophodnog,
- izazvati opasnosti od požara ili eksplozije,
- izazvati prekomjernu buku,
- pogodovati pojavi ili razmnožavanju uzročnika bolesti,
- narušiti javni red i sigurnost ili
- značajno narušiti izgled mjesta, krajolika i/ili kulturnog dobra.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) nalaže odvojeno sakupljanje otpada čija se vrijedna svojstva (materijalna i energetska) mogu iskoristiti.

Razvrstavanjem i odvojenim sakupljanjem otpada na mjestu nastanka omogućuje se njegova ponovna uporaba, recikliranje ili uporaba otpada u energetske svrhe, uz smanjenje količina ostatnog otpada koji se mora zbrinuti na odlagalište otpada.

Do sada su kroz različite Pravilnike regulirani sljedeći načini postupanja s posebnim kategorijama otpada i to:

- ambalažom i ambalažnim otpadom;
- otpadnim gumama;
- otpadnim električnim i elektroničnim uređajima i opremom;
- otpadnim uljima;
- otpadnim vozilima;
- otpadnim baterijama i akumulatorima;
- građevinskim otpadom;
- otpadom koji sadrži azbest;
- medicinskim otpadom;
- muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi;
- otpadom iz proizvodnje titan-dioksida;
- polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima;
- otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

U opasni otpad u komunalnom otpadu spadaju:

- istrošene baterije;
- ambalaža od kemikalija, pesticida, boja, ulja, sredstava za čišćenje;
- fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu;
- posude pod tlakom;
- ostaci lijekova;
- infektivni materijal;
- razni drugi predmeti koji sadrže opasne elemente i spojeve.

Jedinica lokalne samouprave mora omogućiti odgovarajuću infrastrukturu za odvojeno prikupljanje opasnog otpada iz kućanstava putem reciklažnog dvorišta ili mobilnog uređaja.

Također je potrebno educirati stanovništvo za korištenje ekološko prihvatljivih proizvoda.

Prema Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije (Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije, br. 01/03, 08/04, 05/05, 05/06, 13/07, 09/13) na području županije nema građevina za obradu i odlaganje opasnog otpada. Postojeća lokacija za skladištenje opasnog otpada je na području grada Solina na predjelu Karabaš. Do uspostave sustava zbrinjavanja opasnog otpada za cijelu državu, na nivou Splitsko-dalmatinske županije će se osigurati privremeno skladištenje opasnog otpada (izvan zona sanitarne zaštite izvorišta voda za piće) do konačnog zbrinjavanja izvan područja naše županije.

8.2. Popis projekata važnih za provedbu odredbi plana

Popis projekata za razdoblje 2014. - 2020. godine:

- a) Edukativne kampanje (sredstva javnog informiranja, letci i sl.);
- b) Izgradnja reciklažnog dvorišta sa sortirnicom;
- c) Posude za odvajanje kod kuće;
- d) Posude za bio-otpad.

EDUKATIVNE KAMPANJE

Stanovništvo Općine potrebno je kroz radionice, pisane materijale i predavanje educirati o:

- potrebi razvrstavanja otpada;
- pravilnom postupanju s otpadom;
- štetnosti divljih odlagališta po okoliš;

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

- mjerama i akcijama koje se namjeravaju poduzeti kako bi se spriječilo neovlašteno odlaganje otpada;
- mjerama, poticajima i akcijama usmjerenim na štednju energije.

Za ocjenu uspješnosti primjene sustava primarne reciklaže potrebno je putem dostupnih javnih medija izvješćivati stanovništvo o količini izdvojenih korisnih tvari, predviđenim planovima poboljšanja i provoditi ankete o primjeni sustava primarne reciklaže. Za što efikasniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja obavezan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva.

8.3. Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2007 - 2015. god. procijenjena povećanja udjela otpada koji će se odvajati iz komunalnog otpada primarnim izdvajanjem do 2015. godine dana su u niže prikazanoj tablici:

vrsta otpada	odvajanje iz komunalnog otpada (%)
Bio-otpad	3
Papir i karton	6
Staklo	6
Metal	6
Plastika+ PET	2

Primarna reciklaža i odvojeno sakupljanje otpada, ovisno o stanju tehnike i tržišnim uvjetima, stalno se dopunjavaju i mijenjaju. Za što efikasniju i kvalitetniju provedbu primarnog odvajanja obavezan je daljnji nastavak edukacije na svim razinama društva.

Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na njenom području.

Vlada RH će uredbom propisati granične količine miješanog komunalnog otpada po ekvivalentu stanovnika u određenom razdoblju i način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada i način gospodarenja komunalnim otpadom u vezi obveza propisanih čl. 28 Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM OPĆINE TUČEPI ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

POSTAVLJANJE KANTI ZA KOMUNALNI OTPAD ZA SVAKO DOMAĆINSTVO

Stanovništvo treba mijenjati navike u vezi s odlaganjem otpada u svoju kantu. Struktura otpada ukazuje na razinu gospodarenja otpadom. Prevencija nastajanja i ponovna uporaba otpada zbog najpovoljnijeg utjecaja na okoliš najvažnija je stavka gospodarenja otpadom. Stvaranjem manje količine otpada koji će se odlagati građani će plaćati i manju cijenu za odvoz otpada, što je dodatni poticaj za podizanje ekološke osviještenosti svakog pojedinca.

Odvojeno prikupljanje otpada od vrata do vrata bazira se na odvajanju pojedinih frakcija otpada već u kućanstvima. Provođit će se sustav s 3 kante, i to jedna za kuhinjski i vrtni biološki razgradivi otpad, druga za suhe frakcije, kao što su papir, tkanine, staklo i metal, te treća za ostali komunalni otpad.

Općina Tučepi će nastojati postići visoku primarnu reciklažu, nagraditi i subvencionirati građane koji recikliraju svoj komunalni otpad.

POSUDE ZA KOMPOSTIRANJE KOD KUĆE

Izdvojeni biorazgradivi otpad se može kompostirati u okućnicama, koje zadovoljavaju uvjete za njegovu provedbu. Potrebno je edukacijama o kompostiranju poticati građane za samostalno kompostiranje. Pravilnim kompostiranjem dobije se zreo mrvičast kompost tamnosmeđe do crne boje, koji miriše na šumsku zemlju i kojeg koristimo za prihranjivanje vrtova i zelenih površina.

Zainteresiranim građanima sufinacirat će se posude za kompostiranje kod kuće. O podijeljenim posudama vodit će se evidencija, kako bi se mogli pratiti rezultati.

POSUDE ZA BIO-OTPAD

Bio-otpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda. Prema članku 56. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) osoba koja je ovlaštena gospodariti bio-otpadom te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem Zakona o održivom gospodarenju otpadom osigurati odvojeno prikupljanje bio-otpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe bio-otpada.

Nakon što Centar za gospodarenje otpadom „Lećevica“ započne sa radom, Općina Tučepi nabavit će posude za bio-otpad i podijeliti ih stanovništvu. Otpad će se odvoziti u najbližu pretovarnu stanicu koja vrši sakupljanje bio-otpada ili direktno u Centar za gospodarenje otpadom „Lećevica“. Prema Prostornom planu uređenja Splitsko-dalmatinske županije najbliža pretovarna stanica je predviđena u Trogiru i Splitu. U sklopu pretovarne stanice mogu se graditi kompostane.

8.4. Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada

POSTAVLJANJE ZELENIH (RECIKLAŽNIH) OTOKA

Općina Tučepi treba osigurati postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini.

Planom gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije predviđeno je postavljanje 3 zelena otoka (koji će se sastojati od spremnika za papir i karton, staklo, plastičnu i metalnu ambalažu) na području Općine Tučepi.

Također će se obavijestiti i poslovni subjekti o razvrstavanju otpada (papir, plastika, metalna ambalaža).

Općina Tučepi je postavila ukupno 4 zelena otoka, čime su zadovoljeni zahtjevi postavljeni u Planu gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije i obveze obveza iz članka 35. Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13)

Osim spremnika za papir i karton, staklo, plastičnu i metalnu ambalažu, potrebno je osigurati i spremnik za tekstil.

Na području općine Tučepi postavljen je spremnik za tekstil od strane privatne firme iz Splita, no potrebno je i dalje educirati stanovništvo o potrebi odvojenog sakupljanja otpadnog tekstila i obuće. U otpadni tekstil i obuću ubraja se odjeća, posteljina, dječje igračke izrađene od tekstila, kape, marame, torbe, remenje, šalovi, cipele, čarape i dr.

Slika 2. Primjer zelenog otoka

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Prema članku 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/013), broj i položaj reciklažnog dvorišta ovisi o broju stanovnika pojedine jedinice lokalne samouprave. S obzirom na broj od 1931 stanovnika, Općina Tučepi obvezna je osigurati reciklažno dvorište, a isto se planira izgraditi u komunalno-servisnoj zoni K3.

Reciklažno dvorište predstavlja fiksno mjesto za izdvojeno odlaganje raznih vrsta otpadnih tvari koje nastaju u domaćinstvu. Namijenjeno je isključivo građanima i ne prima se otpad iz industrijskih i zanatskih radionica. U reciklažnom dvorištu ne vrši se nikakva dodatna prerada otpada, već je jedina funkcija skupljanje otpada, kao što su: papir i karton, valovita ljepenka, drvo (ambalaža i sl.), ambalažno staklo, limenke od pića i napitaka, bezbojno ravno staklo, crni metali, obojeni metali, PET ambalaža, zeleni otpad (trava, lišće, granje i sl.), kućanski aparati (bijela tehnika) i dijelovi autokaroserija, PVC ambalaža, opasni otpad u količinama koje nastaju u kućanstvima i dr.

Uvjeti kojima mora udovoljiti reciklažno dvorište prema Pravilniku o gospodarenju otpadom (NN 23/14, 51/14) su:

- Treba biti onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more;
- Građevina treba imati podnu površinu otpornu na djelovanje otpada;
- Neovlaštenim osobama treba biti onemogućen pristup otpadu;
- Na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa trebaju biti postavljene upute za rad;
- Građevina treba biti opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada;
- Građevina treba biti natkrivena;
- Dotok oborinskih voda na otpad treba biti onemogućen;
- Tehnološki proces skladištenja otpada mora se obavljati na način da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju;
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja opasnog otpada mora biti pod neprekidnim nadzorom;
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja otpada mora biti opremljeno primarnim spremnicima za skladištenje otpada koji moraju biti:
 - izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada,
 - izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje,

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

- označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada, datum početka skladištenja otpada, naziv proizvođača otpada, te u slučaju opasnog otpada, oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada.
- Podna površina skladišta mora biti lako periva i otporna na djelovanje otpada koji se skladišti;
- Skladište mora biti opremljeno prirodnom ventilacijom;
- Tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora se obavljati na način da se u slučaju izlivanja ili rasipanja tekućeg otpada spriječi da otpad dospije u okoliš ili sustav javne odvodnje otpadnih voda;
- Skladište u kojem se obavlja tehnološki proces skladištenja tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine mora biti opremljeno sekundarnim spremnikom kapaciteta od najmanje 110 posto kapaciteta najvećeg primarnog spremnika koji se nalazi na slijevnoj površini tog sekundarnog spremnika, odnosno 25 posto kapaciteta svih primarnih spremnika na istoj slijevnoj površini, a odvodi tekućine sa slijevne površine skladišta, ukoliko postoje, moraju biti povezani s nepropusnim kolektorom do spremnika za obradu otpadne vode;
- Tekući otpad nepodudarnih kemijskih svojstava (npr. otpadne lužine i kiseline, oksidansi, zapaljive kemikalije i dr.) ne smije se skladištiti jedan pokraj drugoga ili jedan iznad drugoga već se isti mora skladištiti u odvojenim prostorijama ili u istoj prostoriji ali u prostorima razdvojenim barijerom koja u slučaju istovremenog izlivanja ili rasipanja sprečava kemijske reakcije;
- Tehnološki proces skladištenja otpada koji ima svojstvo H1, H2, H3-A, H3-B i/ili H12 mora se obavljati u zatvorenom skladištu i odvojeno od drugog otpada;
- Ako tehnološki proces skladištenja otpada uključuje skladištenje plinovitog otpada, skladište u kojem se obavlja takav tehnološki proces mora biti opremljeno primarnim spremnicima koji se mogu hermetički zatvoriti i koji udovoljavaju posebnim propisima kojima se uređuje oprema pod tlakom;
- Ako tehnološki proces skladištenja otpada uključuje samo skladištenje krutog otpada, skladište u kojem se obavlja takav tehnološki proces ne mora biti opremljeno primarnim spremnicima već se takav otpad može skladištiti u rasutom stanju, ako se elaboratom iznesu i obrazlože razlozi koji opravdavaju obavljanje takvog tehnološkog procesa skladištenja bez upotrebe spremnika, odnosno ako je to propisano posebnim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada;
- mora biti opremljeno odgovarajućom vagom;

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

- mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom;
- Na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE

SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA

BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA

RADNO VRIJEME

- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osigurati da je izvan radnog vremena reciklažnog dvorišta onemogućen pristup neovlaštenim osobama na lokaciju reciklažnog dvorišta i pristup otpadu;
- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je osobi koja radi u reciklažnom dvorištu osigurati pisane i ovjerene upute o postupanju u vezi:
 - zaprimanja otpada, uključujući i provjeru vrste otpada, vaganje i utvrđivanje prava korisnika na besplatno korištenje usluga reciklažnog dvorišta,
 - provjere funkcionalnih svojstava pojedinih spremnika,
 - čišćenja i uklanjanja rasutog i/ili razlivenog otpada, odnosno otpada kojeg nije dopušteno zaprimiti u reciklažnom dvorištu,
 - postupanja u slučaju izvanrednih događaja.
- Osoba koja zaprima otpad u reciklažnom dvorištu dužna je razvrstati zaprimljeni otpad odvojeno po vrsti, svojstvu i agregatnom stanju u odgovarajućim spremnicima;
- Reciklažno dvorište mora se upisati u očevidnik reciklažnih dvorišta, te očevidnik trgovaca otpadom ako obavlja djelatnost trgovanja otpadom;
- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je gospodariti posebnim kategorijama otpada sukladno posebnim propisima koji uređuju gospodarenje posebnom kategorijom otpada;
- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je sakupljeni otpad predati osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada, osim ako se radi o posebnoj kategoriji otpada sa kojom mora postupati sukladno posebnim propisom kojom se uređuje gospodarenje tom posebnom kategorijom otpada;
- Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je zaprimati otpad propisan Dodatkom III. Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 23/14) i otpad propisan posebnim propisom koji uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Slika 3. Primjer reciklažnog dvorišta

SORTIRNICA

Sortirnice otpada su neizostavni element svake strategije gospodarenja otpadom koja počiva na visokim udjelima recikliranog otpada. U sortirnicu pristiže sav odvojeno prikupljeni otpad iz kante za suhi reciklirajući otpad i papir te se pomoću strojeva automatski ili pomoću ljudske radne snage odvaja u pojedine frakcije koje je moguće plasirati na tržište.

Razlika u procesu pojedinog postrojenja ovisna je o proizvođaču opreme, no uglavnom se svi proizvođači služe magnetima za odvajanje željeznih materijala i strujama za odvajanje aluminija. Odvajanje plastike odvija se ručno i ne zahtjeva previše radne snage, dok za odvajanje papira postoji više metoda i strojeva.

Sve sortirnice su opremljene i strojevima za prešanje i pakiranje materijala kako bi daljni prijevoz do oporabitelja bio što lakši.

9. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Općina Tučepi dužna je osigurati provedbu mjera gospodarenja otpadom na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom, osiguravajući pri tom javnost rada.

Trošak sakupljanja i odvoza miješanog komunalnog otpada plaćaju stanovnici Općine Tučepi. U trenutku kada u uporabu budu pušteni pogoni za mehaničko-biološku obradu ili uvedeni porezi na odlaganje otpada, komunalno poduzeće biti će prisiljeno uz trenutne vlastite projekcije troškova uključiti i trošak obrade te trošak odlaganja otpada na centralnim odlagalištima, a koji će činiti značajan udio ukupnog troška gospodarenja otpadom.

Izvori financiranja potrebnih aktivnosti za uspostavu održivog sustava gospodarenja otpadom na području Općine Tučepi su: sredstva iz godišnjeg Državnog proračuna, sufinanciranje od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Proračun Splitsko-dalmatinske županije te općinski proračun. Drugi izvori su: krediti, koncesije, donacije i fondovi EU-a.

Vrsta ulaganja	Iznos (kn)**
Edukativne akcije	60.000,00
Posude od 120 l za suhi reciklirajući otpad (500 kom)	15.500,00
Posude za bio otpad od 120 l (500 kom)*	125.000,00
Reciklažno dvorište i sortirnica ***	
Ukupno:	200.500,00

*Posude za bio otpad će se nabaviti ovisno o izgradnji centra za gospodarenja otpadom ili kompostane.

**Cijena je izražena bez PDV-a.

***Cijena nije navedena jer ovisi o velikom broju faktora, kao što su: vlasništvo zemljišta, karakteristike lokacije, izabrane tehnologije privremenog skladištenja otpada te tržišni uvjeti – cijena projektne dokumentacije, cijena izgradnje i cijena opreme.

PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE TUČEPI
ZA RAZDOBLJE 2014. - 2020. GODINE

10. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

U tablici u nastavku dan je terminski plan ostvarivanja planiranih projekata koja će ovisiti o financijskim mogućnostima Općine Tučepi, radu i zalaganju općinskih čelnika, samoj volji stanovnika Općine Tučepi, ali najvećim dijelom o izgradnji Centra za gospodarenje otpadom „Lečevica“ i kompostanama, koje su Planom gospodarenja otpadom Splitsko-dalmatinske županije predviđene u Splitu, Sinju, Imotskom.

Ulaganja	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Edukativne akcije	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kante od 120 l za suhi reciklirajući otpad (500 kom)		✓	✓				
Reciklažno dvorište – sortirnica		✓	✓	✓	✓		
Posude za bio-otpad (500 kom)					✓		

Općina Tučepi dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.